

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Северна Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: д-р Јагода Шахпаска, министер за труд и
социјална политика и

Енвер Хусејин, заменик на министерот за
труд и социјална политика

ПОВЕРЕНИК: Мирјанка Алексевска, раководител на сектор
во Министерството за труд и социјална
политика

ПРЕДЛОГ - ЗАКОН
за изменување и дополнување на Законот за вработувањето и осигурување во случај на
невработеност, по скратена постапка

Скопје, септември 2020 година

Влада на Република Северна Македонија

Бр. 44-8880/1

Скопје, 27 септември 2020 година

**ДО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

СКОПЈЕ

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132, 137 и 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог - закон за изменување и дополнување на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност, по скратена постапка, што го утврди на седницата, одржана на 27 септември 2020 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени д-р Јагода Шахпаска, министер за труд и социјална политика и Енвер Хусејин, заменик на министерот за труд и социјална политика, а за повереник Мирјанка Алексевска, раководител на сектор во Министерството за труд и социјална политика.

**ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА**

Зоран Заев

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност („Службен весник на Република Македонија“ број 37/97, 25/2000, 101/2000, 50/2001, 25/2003, 37/2004, 4/2005, 50/2006, 29/2007, 102/2008, 161/2008, 50/10, 88/10, 51/11, 11/12, 80/12, 114/12, 39/14, 44/14, 113/14, 56/15, 129/15, 147/15, 154/15, 27/16, 118/16, 21/18, 113/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 124/19), се уредуваат прашањата во врска со размена на трудот, правата и обврските на работодавачите, невработените лица, други лица кои бараат работа и државата, во врска со вработувањето и осигурувањето во случај на невработеност и други прашања од значење за вработувањето. Меѓудругото, во овој Закон е уреден надзорот над неговата примена и утврдени се прекршочни одредби. Постапката на надзорот над примената на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност и спроведувањето на прекршочните санкции се реализираат во согласност со Законот за инспекциски надзор и Законот за прекршоците како општи закони кои ја уредуваат постапката на инспекциски надзор, односно прекршочната постапка.

Во месец мај 2019 година во сила е влезен нов Закон за инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.102/19), како и нов Закон за прекршоците („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.96/19), кои закони во своите преодни и завршни одредби предвидуваат рок за усогласување на законите кои уредуваат надлежност на инспекциски служби и пропишуваат прекршочни санкции.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Со Законот за изменување и дополнување на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност се врши усогласување со Законот за инспекциски надзор и Законот за прекршоците

Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност се усогласува со Законот за инспекциски надзор во делот на институтот опомена како инспекциска мерка која ја заменува досегашната мерка на едукација. Имено, надлежниот инспектор при вршењето на инспекцискиот надзор, доколку утврди повреди на одредбите од Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност, со решение на субјектот на инспекциски надзор ќе му изрече опомена како инспекциска мерка и ќе му определи рок во кој е должен да ги отстрани неправилностите и недостатоците.

Со Законот за изменување и дополнување на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност се врши усогласување со Законот за прекршоците во однос на одредувањето на висината на глобата за правното лице, одговорното лице во правното лице и работодавач – физичко лице. Исто така, се врши

усогласување и во однос на институтот порамнување, со кој што на сторителот на прекршокот му се овозможува плаќање на предвидената глоба во помал износ, доколку сторителот го прими и потпише прекршочниот налог и ја плати глобата во рок од 8 (осум) дена од денот на приемот.

Законот се заснова на истите начела на кои се заснова основниот текст на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Законот чие донесување се предлага не повлекува обврска за обезбедување средства за неговото спроведување од Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Законот не повлекува обврска за обезбедување дополнителни финансиски средства за неговото спроведување и материјални обврски за одделни субјекти.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОН

Со оглед на тоа што не се работи за обемен и сложен закон, согласно член 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 91/08 и 119/10), се предлага овој закон да се донесе по скратена постапка

ПРЕДЛОГ - ЗАКОН

за изменување и дополнување на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност

Член 1

Во Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност („Службен весник на Република Македонија” бр. 37/97, 25/00, 101/00, 50/01, 25/2003, 37/04, 4/05, 50/06, 29/07, 102/08, 161/08, 50/10, 88/10, 51/11, 11/12, 80/12, 114/12, 39/14, 44/14, 113/14, 56/15, 129/15, 147/15, 154/15, 27/16, 119/16, 21/18 и 113/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” бр.124/19), по членот 98-с се додава нов член 98-и кој гласи:

„ Член 98-и

(1) Доколку при вршењето на инспекциски надзор инспекторот на трудот утврди дека работодавачот односно одговорното лице во правното лице сторил прекршок утврден во членот 99 од овој закон, должен е за сторениот прекршок да состави записник, согласно закон и со решение на работодавачот односно одговорното лице во правното лице да му изрече инспекциска мерка опомена и да му определи рок во кој е должен да ги отстрани утврдените неправилности и недостатоци.

(2) Доколку по истекот на рокот определен при изрекувањето на опомената од ставот (1) на овој член, инспекторот на трудот утврди дека неправилностите и недостатоците сè уште не се отстранети, со решение изрекува наредба за отстранување на утврдените неправилности и недостатоци.

(3) Решението од ставовите (1) и (2) на овој член, се донесува веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на изготвувањето на записникот, согласно закон.

(4) Кога при вршењето на инспекцискиот надзор не се утврдени неправилности и други повреди на закон или друг пропис или утврдените неправилности се отстранети во текот на вршењето на инспекцискиот надзор или во рокот утврден со решението од став (1) на овој член, инспекторот на трудот ја запира постапката, со констатација во записникот согласно закон.

(5) По исклучок од ставот (3) на овој член, инспекторот на трудот може да изрече инспекциска мерка со усно решение наведено во записникот, согласно закон.

(6) Во случајот од ставот (5) на овој член, инспекторот на трудот е должен веднаш, а најдоцна во рок од осум дена, да донесе писмено решение за изрекување на инспекциска мерка, согласно закон.

(7) Против решението од ставовите (1), (2) и (6) на овој член, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до надлежниот орган за одлучување во втор степен, согласно закон.

(8) Жалбата не го одлага извршувањето на решението од ставовите (1), (2) и (6) од овој член.

(9) За изречените опомени Државниот инспекторат за труд води евиденција, на начин пропишан од страна на министерот надлежен за работите од областа на трудот. “

Член 2

Членот 99 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 800 до 1200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на работодавач -правно лице, ако:

- посредувањето за вработување се врши под услови и на начин спротивно на членовите 26 до 46 од овој закон;
- работодавачот не го пријави секое засновање на работен однос и секој престанок на работен однос (член 51 од овој закон);
- работодавачот не го одјави работникот веднаш по престанокот на работниот однос (член 60 од овој закон) и
- работодавачот не пресметува и не уплатува придонес за вработување (член 97 од овој закон).

(2) Глоба во износ од 250 до 350 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице.

(3) За прекршоците од ставовите (1) и (2) на овој член прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд. “

Член 3

Член 100 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 200 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на службено лице во Агенцијата, ако:

- не ја огласи пријавата за потреба од работник во Агенцијата (член 7 став 2 од овој закон);
- посредувањето при вработување го врши под услови и на начин спротивно на членовите 26 до 46 од овој закон;
- не го пријави секое засновање на работен однос и секој престанок на работен однос (член 51 од овој закон) и
- воведе во евиденција на невработените лица, невработено лице пред истекот на рокот утврден во овој закон (членови 56, 57 и 58 од овој закон).

(2) Глоба во износ од 100 до 150 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на директорот.

(3) Глоба во износ од 30 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице кое ја води постапката, ако:

- не ги прибави доказите во рок од три дена од денот на приемот на барањето (член 27-а став 3 и член 74 став 4 од овој закон) и

- не одлучи по барањето во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето (член 80 став 3 од овој закон).

(4) Глоба во износ од 30 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој се побарани доказите и податоците ако не ги достави бараните докази и податоци во рок од три дена од денот на приемот на барањето (член 27-а став 4 и член 74 став 5).

(5) За прекршоците од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.“

Член 4

Член 100-а се менува и гласи:

„(1) Инспекторот на трудот пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршокот од членовите 99 и 100 од овој закон, должен е на одговорното лице или од него овластено лице кај работодавач да му издаде прекршочен платен налог, согласно Законот за прекршоците.

(2) Ако сторителот ја плати глобата во рок од осум дена од денот на издавањето на прекршочниот платен налог, ќе плати половина од предвидената глоба, а доколку не ја плати во предвидениот рок, овластеното службено лице ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот суд.

(3) Формата и содржината на прекршочниот платен налог ги пропишува министерот надлежен за работите од областа на трудот.“

Член 5

Во член 100-в во ставот (1) зборовите „и мандатни платни“ се бришат. Ставот (4) се брише.

Член 6

Членот 100-г се брише.

Член 7

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 8

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност.

Член 9

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ - ЗАКОНОТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРАБОТУВАЊЕТО И ОСИГУРУВАЊЕ ВО СЛУЧАЈ НА НЕВРАБОТЕНОСТ

Со членот 1 се додава нов член 98-и со кој се врши усогласување со Законот за инспекциски надзор во делот на изрекување на опомена.

Со членот 2 се менува членот 99 од Законот при што се што предвидува износ на глоба во распон за работодавач – правно лице согласно Законот за прекршоците. Во овој член се врши промена и во однос на глобата за одговорното лице во правното лице, со тоа што износот на глобата се определува во фиксен износ, наместо досегашниот износ определен во проценти од одмерената глоба за правното лице, како и глоба за работодавач - физичко лице, во согласност со Законот за прекршоците.

Со членот 3 се менува членот 100 од Законот при што се предвидува износ на глоба во распон за правно лице согласно Законот за прекршоците. Во овој член се врши промена и во однос на глобата за одговорното лице во правното лице, со тоа што износот на глобата се определува во фиксен износ, наместо досегашниот износ определен во проценти од одмерената глоба за правното лице, како и глоби за службени лица, во согласност со Законот за прекршоците. Овој член предвидува и надлежност за водење на прекршочна постапка за одредени пропишани санкции со членови од истиот закон.

Со членот 4 се менува членот 100-а од Законот со што се предвидува прекршочната постапка и постапката на порамнување.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предлог Законот за измени и дополнување на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност, се меѓусебно поврзани со одделни одредби од Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност кои се однесуваат на инспекцискиот надзор и прекршочните санкции.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со Предлогот на Закон за изменување и дополнување на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност ќе се усогласат постапките на инспекциски надзор, прекршочните постапки и санкции со Законот за инспекциски надзор и Законот за прекршоците.

Одредби од Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност
кои се менуваат и дополнуваат

Член 99

Глоба во износ од 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот на работодавач -правно лице, ако:

- посредувањето за вработување се врши под услови и на начин спротивно на членовите 26 до 46 од овој закон;
- работодавачот не го пријави секое засновање на работен однос и секој престанок на работен однос (член 51);
- работодавачот не го одјави работникот веднаш по престанокот на работниот однос (член 60) и
- работодавачот не пресметува и не уплатува придонес за вработување (член 97).

Глоба во износ од 400 до 600 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот 1 на овој член на работодавач - физичко лице.

(3) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во правното лице

Член 100

(1) Мандатен платен налог од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на службеното лице во Агенцијата, ако:

- не ја огласи пријавата за потреба од работник во Агенцијата (член 7 став 2):
- посредувањето при вработување се врши под услови и на начин спротивно на членовите 26 до 46 од овој закон;
- не го пријави секое засновање на работен однос и секој престанок на работен однос (член 51) и
- воведе евиденција на невработените, невработено лице пред истекот на рокот утврден во овој закон (членови 56, 57 и 58).

(2) Мандатен платен налог од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок од ставот 1 на овој член на директорот, односно друго службено лице кај работодавачот.

(3) Мандатен платен налог од 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на невработено лице или друго лице кое бара работа кое од страна на инспекцискиот орган ќе се затекне да работи спротивно на законот (член 59-а став 6).

Ако инспекторот на трудот утврди дека е сторен прекршок од овој член, пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка должен е на сторителот на прекршокот да му издаде мандатен платен налог согласно Законот за прекршоците.

Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице кое ја води постапката, ако:

- не ги прибави доказите во рок од три дена од денот на приемот на барањето (член 27-а став 3 и член 74 став 4) и

- не одлучи по барањето во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето (член 80 став 3).

Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од надлежниот јавен орган од кој се побарани доказите и податоците ако не ги достави бараните докази и податоци во рок од три дена од денот на приемот на барањето (член 27-а став 4 и член 74 став 5).

Член 100-а

Ако инспекторот на трудот утврди дека е сторен прекршок од членот 99 од овој закон, пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка должен е на сторителот на прекршокот да му издаде прекршочен платен налог согласно Законот за прекршоците.

Член 100-в

(1) Овластените службени лица се должни да водат евиденција за издадените прекршочни и мандантни платни налози и за исходот на покренатите постапки.

(2) Во евиденцијата од ставот (1) на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следните податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог и мандатниот платен налог кој се издава и исходот на покренатите постапки.

(3) Личните податоци од ставот (2) на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

(4) Министерот надлежен за работите од областа на трудот ја пропишува формата и содржината на прекршочниот и мандатниот платен налог.

Член 100-г

Одмерувањето на висината на глобата за правното лице се врши согласно Законот за прекршоците.